ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 2. Чернівці, дня 9. (22.) січня 1904. Рік VII.

БІБЛІОТЕКА

З новим роком 1904.

На многая літа рускій родині,
Щастя, здоровля на кождому кроці,
Не знати лиха ні в одній годині
В тисяч девятьсот четвертому році.
Най ся згинає по землю колос
На рускій ниві під Божим оком,
З рускої груди єдности голос
Най залунає з сим новим роком!
Ніхто най не плаче, не нарікає,
Бо Бог дарунків не кидає з неба,
Лиш хто працює, той мав і має,
Єму й за море їхать не треба. —
Тому до праці! а Бог допоможе
В щастю прожити сей рік зачатий;
Бо праця й згода усе переможе,
Принесе мир і гаразд нам до хати.

Йосифа Кордасевич.

Сумні роковини.

Дня 8. ст. ст. сего місяця минуло 250 літ від події, якої сумні наслідки дають ся добре в знаки нашому народови ще й нині.

Року 1648 запалала вся Україна грізним пожаром народного гніву. Вся Україна вхопила за оружє, щоби визволити ся із під пановання польскої шляхти, яка відобрала була від наших селян останки давної свободи та пігнала їх обрабляти за панщину двірскі лани. Та сама шляхта, яка переслідувала православну віру та силою заводила унію, відбирає православним спромогу доступати висших урядів. Польскі маґнати ніяк не могли і на се пристати, аби в соймі засіли поруч них і рускі церковні достойники.

На чолі народного руху станув Богдан Хмельницкий. Навязавши дружні зносини з Татарами, завдав Польщі доброго часу та свому народови не поміг так, як би сего бажав. Думки, щоби Україна стала независима від нікого, не довело ся єму осуществити, а за те пристав він із усім народом до Росиї. Стало ся се 8-го січня 1654 р. силою переяславскої угоди, якої 250 річниця саме тепер припадає.

До неї прийшло так: Поражка, спричинена зрадою хана, якої дізнали козаки від Поляків під Берестечком, не була в силі зломити козацкої сили. На місце погибших тисячів ставали нові козацкі лави до бою, так що в короткім часї мав Хмельницкий під своєю рукою давну силу і присилував Поляків до заключеня білоцерківскої умови. Силою єї віддано козакам три українські воєводства: київске, подільске і брацлавске та дозволено записати у реєстр козацкий 20 тисяч людий; проче населенє мало бути повернене в невільних селян, які мали й надальше відрабляти служебні повинности своїм панам. Впрочім точки сеї умови не були докладно з'ясовані. Поляки й козаки знали, що та умова не буде довго заховувана, а заключували єї на те, аби узискати бодай на короткий

час мир, щоб відпочати по безупинній боротьбі бодай на короткий час.

При Польщі було Укаріні на дальше годі оставити ся. Суспільний лад Польщі дійшов в тім часї до того, що шляхта загарбала в свої руки права і всю власть. Свобідні козаки могли проте єствувати лише як шляхтичі, а решта українського населеня мало поділити таку саму а то й гіршу долю, як мали иньші хлопи в Польщі. Та український народ не на те проливав свою кров! Хмельницкий, научений досьвідом, знав, що він не буде годен такого ладу завести, бо проти него стане увесь простий народ, який хотів передовсім: свободи!

Коли Хмельницкому не повело ся завести спілки із полудневo-славяньскими державами під протекторатом султана, коли між простим народом слабшав єго вплив через згадані точки білецерківскої умови, тоді став він робити заходи в тім напрямі щоби получити Україну з Москвою, не занапащуючи вольностий українскої землї. Між гетьманом а царем йдуть листи в тій справі один за другим. Спершу цар на се не хотів пристати, бо бояв ся заходити в неминучу війну з Польщею, а треба знати, що між Польщею а Росиєю був під той час у повній силї т. зв. вічний мир. Та Україна була для росийских самодержців за смачним куском, аби они мали єго зречи ся. Ось по дволїтних переговорах рішила росийска „земска дума“ на сьвяточнім засїданю уволити прошеню Хмельницкого. Поступок сей оправдувано тим, що король Ян Казимір є кривоприсяжником, бо зломав, при коронациї присягою ствердженї т. зв. pacta conventa т. є. зобовязаня, в яких між иньшим було сказано, „що всїх християн, які не тримають ся латиньского обряду оберегатиме і оборонятиме і жадним чином, нї сам нїкого за віру не утискатиме, нї з другим того робити не дасть.“ Тепер, мовляв, козаки не мають обовязку бути вірними польскому королеви, а щоб їх, свобідних людий не загорнув під свою власть Татарин або Турок то прийме їх враз з усїма містами і землями під свою високу руку — цар. Земска дума мала ще й иньшу притоку до „образи“ супроти Польщі, бо як говорено — Поляки у своїх письмах мимо упімнень, робили богато помилок у царскім титулї та ще були там ріжні „злыя безчестя й укоризни (докори) і хули (ганьби), яких не лиш великим державцям... але й простій людині чути і терпіти не можна, навіть і згадати страшно“.

Після сеї ухвали вислав цар до Переяслава своїх достойників: боярина Бутурліна, окольнїчого Алферева та думного дяка (писаря) Лопухіна, щоб вони приняли Україну під його покров. Росийских послів привитали Переяславцї під проводом свого полковника, Тетері дуже величаво вже 3. грудня 1653. Хмельницкого тоді в Переяславі не було, так як він справляв в Чигиринї похорони свого сина Тимоша.

Ґр. Лев Толстой.

Про двох братів тай про золото.

Переклав: *Ярослав Весоловський.*

———

Давно колись жили коло Єрусалима два рідні братя, старший Атанасій і молодший Іван. Жили вони на горі недалеко міста та прокормлювали ся лише тим, що їм давали люди. Але працювали вони цїлими днями та не робили своєї роботи, тільки роботу бідних. Де були утруджені роботою, де були хорі, сироти і вдови, там ходили братя тай там працювали, а відходячи, не брали нїякої заплати. Так проводили вони цїлий тиждень і сходили ся в своїм житлї лише в суботу вечером. В недїлю оставали дома, молячи ся та бесїдуючи межи собою. А ангел господен сходив до них і благословив їх. В понедїлок розходили ся вони знов кождий у свій бік. Оттак прожили братя много лїт і кождої недїлї сходив до них ангел і благословив їх.

Одного понедїлка, коли братя вийшли на роботу і вже розійшли на ріжні боки, стало старшому братови Атанасієви жаль розставати ся із любим братом, ось він і зупинив ся і оглянув ся. Та бо й Іван також зупинив ся, а як щось побачив, став туди пильно глядїти з під долонї. Опісля приблизив ся до того, на що глядїв, відтак відскочив набік та пігнав

До послів приїхав він аж 6. січня 1654 і вже на 8 скликав загальну раду в Переяславі, щоб осягнути громадну згоду на свій намір.

(Конець буде.) *Олег Сатир.*

Суботів.

Стоїть в селї Суботові
На горі високій
Домовина України
Широка, глибока.
Отто церква Богданова:[1])
Оттам то він молив ся,
Щоб Москаль добром і лихом
З козаком ділив ся.[2])
Мир душі твоїй, Богдане!
Не так воно стало:
Москалики, що зазріли,
То все очухрали
Могили вже розривають
Та гроший шукають,
Та тебеж і лають,
Що за труди не находять...
Оттак-то Богдане!
Занапастив-еси вбогу
Сироту Україну.
За-теж тобі й дяка!
Церкву-домовину
Нема кому полагодить!
На тій Україні,
На тій самій, що з тобою
Ляха задавила,
Байстрюки Екатерини[3])
Сараною сїли.
Оттаке то, Зиновію,
Олексїїв[4]) друже!
Ти все оддав приятелям
А їм і байдуже!
Кажуть, бачиш, що „все-то те
Таки й було наше,
А що ми тілько наймали
Татарам на пашу
Та Полякам.“ Може й справдї!
Нехай і так буде!
Так сьміють ся з України
Стороннїї люде...
Не сьмійте ся, чужі люде!
Церква-домовина
Розвалить ся, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволї
Сьвіт правди засьвітить
І помолять ся на волї
Невольничі дїти.

21/x. 1845. *Тарас Шевченко*

---

1) Зиновія, Богдана Хмельницкого.

2) Се натяк на переяславску умову, про яку подаємо в сїм числї осібну статю.

3) Екатерина II, росийска цариця, що занапастила волю України й роздавала укр. землї своїм любимцям, а було у неї доволї таких щасливцїв.

4) Олексїй Михайлович — росийский цар, що приймив Хмельницкого з Україною під свою руку.

5) Церква-домовина — се церква, що допче народні права, нехтує мовою вірних та заміняє ся у шпійоньску інституцию росийского абсалютизму.

швидко до гори; так тїкав від того місця, немов би гнав за ним лютий звір. Здивував ся Атанасій і вернув ся назад до того місця, щоби довідати ся, чого то так налякав ся його бат. Став підходити, дивить ся — тут щось сяє проти сонця. Підійшов близше, а на траві лежить купа золота, немовби висипана з ґелетки... І ще більше здивував ся Атанасій і золотови і утечи свого брата.

Чого він налякав ся і від чого він утїк? — подумав Атанасій. — В золотї немає гріха. Гріх в чоловіцї. Золотом можна лихо заподїяти, але можна ним і добро дїлати. Скілько сиріт і вдовиць можна за него поживити, скілько голих одїти, скілько убогих хорих вилїчити? Ми тепер служимо людям, та прислуга наша мала, бож малі наші сили, а з тим золотом ми зможемо більше послужити людям. Погадав так Атанасій і хотїв те все розказати свому братови, та Івана вже не було, він ледви мрів мошечкою десь аж на другій горі.

І здоймив Атанасій з себе одїж, нагорнув на неї золота, кілько був годен понести, закинув на плечі тай поніс до міста. Зайшов у гостинницю, лишив господареви золото, а сам пішов за рештою. І коли приніс все золото, то пішов до купцїв, купив в містї землю, накупив каміня і дерева, наймив робітників тай став будувати хату. І прожив Атанасій в містї три місяцї тай поклав три хати:

Дописи.

із Старих Мамаївців.

Наша читальня стає помаленьку оживати і є надія, що за короткий час стане вона такою, якою повинна-би бути. Хоч на жаль і встид нашої громади багато людей дуже мало цікавлять ся просьвітою і якось із насьмішкою відносять ся до читальні, то все таки є й такі, що щиро дбають про ню і горнять ся около неї. Через те, що число членів не велике, а ще меньше вплачують свої вкладки, то читальня така бідна, що аж встид людям вповідати. Та від недавна повіяв якийсь иньший вітрець. Вступило багато нових членів, майже всі повиплачували свої вкладки і здає ся, що нашу читальню очікує ліпша доля.

Кількох читальників, котрим найбільше лежить доля читальні на серцю, вибрались сих різдвяних сьвят в „Коляду“ і придбали для читальні гарний гріш (12·80 с.)

Лиш одна біда! Наше парубоцтво радше буде сидіти в коршмі, ніж слухати в читальни якоїсь науки або забавної книжочки. Але дасть Бог, що й парубки навернуть ся. *Читальник.*

з Балківців.

Ми, читальники з Балківців, просимо надрукувати в нашій мужицкій ґазеті „Рускій Раді“, які ми в себе порядки заводжувати хочемо, аби сьвіт знав, що слова наших щирих панів заступників і просьвітителів не падуть горохом до стіни, але заходять в наші прості мужицкі серця.

Вже три роки, як ми злучили ся до купи. Зразу не знали ми, що то значить читальня та каса пожичкова і який хосен з них для нас. Мало помалу приходимо до розуму й видимо, що то дуже добрі річи. Ми видимо, що нам самим треба брати ся до роботи, бо нашу роботу за нас ніхто иньший не зробить. Треба нам самим собі зараджувати й красші порядки запроваджувати, инакшої ради на нашу чим раз гіршу біду нема.

Ворогів домашних маємо все ще доста, але ми вже так з ними привикли, що здає ся, нам би було зле без них. Богу сьвятому дякуємо, що они нас не розігнали, противно, їм треба дякувати, що ми ся в чим раз тугійший ґудз звязали.

Ми ще не можемо похвалити ся тим, щоб старшина громадска була зложена з наших людий, але чей Бог поможе нам і ми побідимо ворогів.

Ми сходимо ся що сьвята й неділї до читальні, там радимо ся, учимо ся, шукаємо ліку на нашу біду.

Урадилим не одно добре, та що з ради? треба й до виконаня, до роботи брати ся. Лекше радити, як робити. От що ми вже й зробили:

одна хата — то приют для сиріт і вдовиць, друга хата — то больниця (шпиталь) для убогих хорих, трета хата — для жебраків та чужинців. І найшов Атанасій трех богочестивих старців, поставив одного над приютом, другого над больницею, а третого над третим заведенем. Лишило ся у Атанасія ще 3.000 золотих монет. От він і віддав їх старцям: кождому по тисячи, аби роздавали їх убогим. І стали наповнювати ся всї три хати народом тай стали люди хвалити Атанасія за те, що він зробив. І радував ся Атанасій так, що не схотів вже й виходити з міста. Та любив він дуже свого брата, тож розпращав ся з народом і не взявши собі нїодної монети — в тій самій одежині, в якій прийшов, пішов у своє житло.

Підходить Аатнасій до своєї гори й думає:

— Недобре розсудив брат, коли відскочив від золота і утїк від него. Чиж не ліпше зробив я? — Лиш подумав так Атанасій тай глянув перед себе, а проти него на стерні стоїть той самий ангел, що благословив його перше, і дивить ся грізно на него. Зімлїв Атанасій і ледви промовив: — За щож Господи? І отворив ангел уста тай каже:

Иди звідсїля! Ти не достойний жити з твоїм братом. Те, що брат відскочив від золота, варта більше ніж усї ті дїла, що ти зробив їх своїм золотом.

І став Атанасій говорити про те, кілько то він, накормив убогих і путників, кілько сиріт поратував.

А ангел сказав йому:

1. Ходилим сьвятками різдвяними до наших людий колядувати. Члени наші хоть бідні, а радо й гостинно нас приймали, давали й по коронї. Ми заколядували 12 корон і урадили обернути ті гроші назакупно ваги, бо ваги нам дуже треба, так як ми хочемо заняти ся розпродажею дров до топленя.

2. Не забуваємо, що маємо руску бурсу в Серетї, на котру ми тепер сьвятками від наших людий в читальни назбирали 4 кор. 26 сот., а голова читалнї має ті гроші як найборше передати зарядови бурси.

3. Ми переслали також почтою желаня на іменини нашого просьвітителя, заступника й порадника Високоповажаного добродїя пана др. Стефана Смаль-Стоцкого, аби Сему дорогому панови Господь Бог поміг много лїт в щастю, здоровлю й славі прожити, бо ми инакше не годні Сему ревному нашому заступникови відвдячити за єго працю коло нас.

4. Нашим дїтям запровадили ми танець коло читальнї на подвірю честного й рухливого голови читальнї господаря Василя Коропки. Ми видимо, що коршми як сьвято, так недїля днем і ночию отвором стоять, де найчастїйше пробувають наші громадскі депутати. Ми хоть до них не заощуємо, то видимо, що наша молодїж примушена йти до коршми на танець. То нас дуже непокоїло, бо конець коршемного танцю густо-часто виходив нечестно. Сими сьвятками гуляла вже наша молодїж жваво й тверезо коло читальнї під нашим надзором. Ми хочемо нашій молодїжи добру й постійну музику замовити на цїлий рік, а гуляючі будуть обовязані від часу до часу складати невеличкі добровільні датки на серетску руску бурсу.

5. Маємо вже й наш власний цилїндер до чищеня збіжа, де кождий член може собі вичистити збіже на засїв.

6. Приступаємо до купна 20 фалеч поля на віки, котре роздїлимо помежи своїх членів після сили платної. Ото є, чим ми ся можемо похвалити. Не є то ще такі славні здобутки, але ми ся ними дуже тїшимо, бо то наші початки, а кождий початок тяжкий. Може нам пан Біг стане на помочи і ми зможемо ся більшими дїлами похвалити.

Дякуємо тим часом за ласкаве уміщене нашого самохвального письма і пишемо ся з щирим поклоном і сердечним желанем щасливого „Нового Року.“

Читальники.

З Лашківки.

Дня 27. грудня 1903. З Лашківки пишуть нам: відбули ся в нашім селї загальні збори тов „Січ“. На то сьвято прислав новозаснованому товариству др. Кирило Трильовский з Коломиї слїдуюче письмо:

Славні Товариші Січовики!

Даруйте, що не можу я лично явитись на се Ваше народне сьвято. Посилаю Вам отже лише листовно мій щирий привіт і поздоровлене. Єднайте ся і кріпіть ся, Братя! Народ на Буковинї здоровий, кріпкий і спосібний. Бракує єму отже лише просьвіти і єдности, щоби весь сьвіт здивувати і стати в своїй земли своїм власним паном.

Наповнїть отже, Братя, свої серця козацьким завзятєм, скиньте з них раболїпство, а душі свої увільнїть від рускої оспалости і повільности. Нас 30 мілїонів а буковиньска країна найкрасша з країн нашої Матери Руси-України. Пізнаймо отже і почуймо нашу силу! Будьмо єдні і шануймо наше народне і людске достоїньство!

— Чорт, що підложив те золото, аби спокусити тебе, научив тебе отсих слів.

І заворушила ся в Атанасію совість і поняв він, що не ради Бога дїлав він свої дїла, заплакав і став каяти ся.

Тогди уступив ся ангел з дороги і відкрив йому стежку, на якій стояв вже Іван, дожидаючи брата і від того часу не піддавав ся вже Атанасій спокусї чорта, який розсипав золото і пізнав, що не золотом, тільки трудом можна служити Богу і людям.

І стали оба братя жити знов так, як і перше.

Проч з духом неволї! Ми лиш простому руско-українському народови хочемо служити а більше нїкому!

Ведїть-же щасливо Ваші наради. А Вашою першою прикметою най буде витревалість. Нехай огонь, що наповняє Ваші серця, не буде соломняним. Ваше завзяте нехай тревае не місяць, не тиждень, а цїле житє! А Ваше товариство „Сїч“ нехай стане розсадником Сїчового братерства по всїй Кіцманщинї.

Приймїть-же ще раз козацьке поздоровлене: „Здорові були, хлопцї-молодцї!“ Ваш *Др. Кирило Трильовский.*

Позаяк сей лист, призначений на наше сьвято Сїчове у Лашківцї, не був прочитаний на зборах задля припізненя через почту — то-ж щоб слова того листу не прогомонїли марно, просимо хвальну редакцию умістити сей лист у „Рускій Радї“.

Отверте Письмо до Івана Величка, господаря в Рівнї.

Ми, читальники в Рівнї, пишимо отсе письмо не тому щоби може хотїли Вас присилувати, щоби Ви пристали до читальнї, але задля того, щоб у сьвітї люди знали, чому наші читальнї не процвитають і який з Вас патріот та яка Ви людина. Ви були першим основателем читальнї в Рівнї, а тепер хочете єї розсновательем стати? О нї! Сего не буде, бо ми посїдаємо більше твердого слова, як Ви! Чому виступили Ви із читальнї? Дайте на се відповідь перед сьвітом, замість того, щоб ходити по закутках, в'їдати на читальню. Хто Вас до сего дїла нарадив і що він Вам за те обіцяв? Ми все знаємо, але хочемо від Вас знати, чи Ви нам скажете правду в очи так, як робить кождий чесний чоловік. Ви запровадили у нас читальню і хвалили ся перед цїлим сьвітом, який то Ви патріот, робітник! а тепер хочете єї розбити, тож і ми похвалимо ся перед сьвітом, що ми до сего не допустимо, а чим більше вороги будуть на нас гукати, тим більше ми будемо єднати ся. А тепер вдаємо ся до Вас, щоб Ви обяснили нам на головних зборах всю вашу гадку і щоби Ви сказали, хто вас до сего кроку переговорив? Хто, ми знаємо. Але дайте проте сьвітови знати!

Як не зробите сего, що ми від Вас домагаємо ся і не полагодите справу доки-час то ми про Вас на другий раз инакше побалакаємо. *Читальники в Рівнї.*

(Поміщаючи отсе письмо, не можемо здержатись від того, щоб не висказати свого жалю із тої причини, що рівеньска читальня в своїм давнім основателю находить тепер ворога. Оттакі ворожнечі, нераз зовсїм безосновні поодиноких членів читальнї стають головною перепоною в розвитку наших читалень, а через те гамівником народного поступу. Сподїємо ся, що п. Ів. Величко, прочитавши отсе так чемне письмо, розважить добре над тим, до чого веде єго робота та що ся справа буде полагоджена з обопільним задоволенем. *Пр. Ред.*)

Що чувати в сьвітї?

Чи буде війна? Чи буде війна між Росиєю і Японїєю напевно сказати тяжко. Один раз приходять телеґрами, що війна вже незабаром вибухне, а за короткий час доносять, що там настав спокій і що все буде полагоджене в мировий спосіб. — Як Росия, так і Японїя не хотять війни, бо на се треба багато видатків. Крім того боїть ся Росия ще і того, аби підчас війни з Японїєю не вибухли великі розрухи в серединї держави, бо там нарід по більшій части незадоволений з правительства, яке всїх дуже угнїтає, ба навіть відбирає народови ті права, які він мав вже з давен давна, як се зробило оно із Фінляндцями та Вірменами. На Українї знова, де живуть такіж самі люди, як ми, не позволяє теперішний уряд анї вчити ся по школах на нашій мові, анї не дає прочитати сьвятого письма в рускім переводї. Японїя з свого боку також боїть ся, аби не програти війни, бо в такім разї мусїла-би она зречи ся і того незначного впливу в східній Азиї, який здобула до сего часу. Все-ж таки Росия і Японїя на всякий случай приготовляють ся до війни. Ось недавно хотїла Росия купити два воєнні караблї,

та Японія дала за них багато більше тай тоті кораблї перекупила. В Хінах також чекають на війну, а стара хіньска цїсарева навіть приготовила ся уже до утечі в середину краю на случай, що вибухне війна. Якби розпочала ся росийско-японьска війна то Хіни напевно станули-би по сторонї Японії, бо вони терплять велику кривду від Росиї, яка окрім великої країни Манджуриї забрала вже Хінам іще два торговельні міста та стремить до того, аби загортати під свою власть що раз більше хіньскої землї.

Про розрухи в Росиї. В Росиї чим далї, тим частїйше та частїйше вибухають великі розрухи. Кілька місяцїв назад застрайкували були робітники в кільканайцяти містах, а тепер кілька днїв назад — як відомо з телеґрам — вибух великий страйк на Українї, в містї Катеринославі. Страйкує багато робітників та домогає ся підвисшеня платнї і скороченя робочого дня. Як доносять, було там навіть кликане війско, аби здавити розрухи та помимо того, що до 50 осіб тяжко ранено а також і вбито, робітники не перестають страйкувати. Можливо, що розрухи перекинуть ся в другі ґубернії і тодї вибухнуть на великім просторі краю, чого росийске правительство незвичайно боїть ся. Страйкувати у Росиї невільно, тож за страйки, а ще більше за розрухи в Росиї дуже остро карають: Засилають на Сибір. Однак робітники все частїйше і частїйше страйкують, бо їм живе ся по фабриках дуже зле.

В Македонії. В Македонії наступив тепер тимчасовий спокій. Деякі повстанцї повертали ся з гір домів, а деякі виеміґрувати до сусїдної Болгариї. Та Македонцї не гадають сидїти так тихо і надалї. Они ждуть лиш весни, аби знов стати до зброї і бороти ся з Турками за свою волю. Їх провідники Борис Сарафов та Зончев їздять тепер по Европі, аби придбати собі прихільність з боку других держав. Тим часом в Македонії йдуть приготовленя до нового повстаня, бо отсе на днях переловлено багато динаміту, який пачкували до Македонії. А Турецкий уряд тепер так, як і ранійше, цїлком не хоче дбати про Македонцїв. Турецке правительство все лише обіцює перевести реформи в Македонії, а нїчого не розпочинає, тому можна сподївати ся, що звесною македоньске повстанє вибухне з новою силою.

Всячина.

День св. Стефана, на який припадали імянини нашого славного посла та невтомимого робітника на народній ниві дра Стефана Смаль-Стоцкого сьвяткувала уся Буковиньска Русь. Із численних привітів, які одержав наш мужицкий опікун подаємо тут лиш одно замітнїйше письмо: „З нагоди сегоднїйшної сьвятої днини, в яку сьвяткує ся сьвятого Стефана урадили члени рогожештеньскої читалнї збір членів, щоби сей день обійти надзвичайно торжиственно та щоби в той спосіб показати нашу любов і наше повне довірє до нашого Високоповажаного посла п. др. Стефана Стоцкого. В читальни зібрали ся усї члени, котрих є вже тепер 105. де їм пояснено вагу нинїшної днини. Всї слухали тих слів з великою радостею. А на кінци відспівало ся грімке „многая лїта“ нашому дорогому послови і вистрілило ся багато разів з моздїрів. — Рогожешти, 9. січня 1904. — *Митро Корічук*, голова читальнї.

Заряд Руско-селяньскої бурси, заснованої два роки тому П. Климом розіслав до всїх руских громад відозву в якій просить о материяльну поміч. В тій бурсї дістає удержанє 50 бідних руских хлопцїв, що вчуть ся дуже добре; виростуть колись на добро краю і славу нашого народа. Тому то повинні просьбу бурси підперти всї наші патріоти а загалом і всї гуманні люди, що засїдають в громадских старшинах, а тодї буде забезпечене не лиш удержанє бурси без недоборів, але буде можна приняти до неї ще більше потребуючих тих хлопцїв.

„Січ“ в Клїводинї. В недїлю, дня 24. січня н. с. 1904. відбудуть ся перші головні збори парубоцького товариства „Січ“ в Клїводинї о 1. годинї по полудни з отсим дневним порядком: 1. Вступне слово. 2. Обяснене статутів. 3. Вибір старшини. 4. Вручене відзнак. 5. Привітні про-

мови. 6. Вільні внесеня. Сею дорогою просить ся і другі сестри — „Січи“, аби також і вони зволили звеличати се сьвято своєю присутностию. Кліводин, 17. січня 1904. — *Іван Никоряк* тимч. кошовий.

В Рівні вижній К. повіту відбудуть ся загальні збори читальні „Рускої Бесіди“ дня 24. Січня 1904 то є першої неділї по Йорданї з таким дневним порядком: 1. отворене зборів головою читальнї 2. Справоздане виділу за рік 1903 3. Вибір виділу 4. Вільні внесеня 5. гостинна забава. Збори відбудуть точно о 2. год. по полуд. в домі Юрія Матейчука в Рівнї.

За виділ читальнї.

Юрій Матейчук голова. *К. Альбота* писар.

„Читальня Рускої Бесіди“ в Юрківцях подає сим до відомости, що головні єї збори відбудуть ся дня 24 січня с. р. о 2 годинї по полудни, заразом подає до відомости, що молодий учитель Вп. п. Юрій Князький уділяє від 15 січня с. р. старшим селянам вечером безплатно науку. — За виділ читальнї „Рускої Бесіди“. *Михайло Загарічук* заступник голови.

Деякі наші „свати“ не можуть і в Америцї покинути своєї поганої натури. Ось читаємо в „Свободї“, що буковиньскі Русини, що еміґрували до Stuartburn в Канадї, купили собі машину до молоченя, а один зручний Русин відкрутив в ночи одну часть машини і забрав з собою. Сему штудерови ходило о те, аби зіпсувати ту машину до молоченя, бо він мав свою і не хотів, аби єму перешкаджали заробляти гроші. Але якось довідали ся завчасу про се і відобрали все украдене і цїла штука не вдала ся. А штудер скористав лиш тілько, що став злодюгою. А все через заздрість і захланність. Є й такі люди, яких болить і те, що комусь добре.

Люди вертають з Америки! Наші селяни часто замість того, аби піти по розум до голови, закинути пiятику і взяти ся жваво до господарки та до торговлї і промислу в себе дома, ідуть шукати щастя за морем. „Е, мовляв, піду я до Америки, от там знайду сам собі долю! — міркують вони собі. Прочитайтеж уважно, що пише часопись американьских Русинів „Свобода“ про те, як ріжні еміґранти вертають назад з Америки домів: Еміґрация з Сп. Держав росте з кождим днем. Загалом обчислено, що за послїдних 6 тижнїв повернуло назад з Спол. Держав до Европи около 75.000 люда. Між ними найбільше Італїйцїв і Славян.“ Напевно можна сказати, що між Славянами є доста і Русинів. Люди вертають з Америки, бо там погіршили ся зарібки і відай вибухне великий страйк.

Цїнне сїдло. В нїмецкім місточку, Улян, коло Люксенбурґа помер недавно візник Біден. По нїм лишило ся два сїдла, а що они, як здавало ся мали історичну вартість, бо Біден купив їх підчас французко-нїмецкої війни з р. 1871, тож передано їх до оглянення і оцїненя директорови одного провінціонального музея. Оглядаючи сїдло, побачив директор у однім місци зашиту кишеню, а як єї розпорол, то знайшов у нїй пачку банкнотів, які варта ще й тепер около 90 тисяч корон. Розуміє ся, що тою находкою найбільше утїшили ся вдовиця по Біденеви. Гроші тоті зашив відай до сїдла первісний властитель коня, виїздячи на війну. Та не довелось єму вже вернути із поля бою до дому. Погибши від кулї, лишив скорб на божу волю.

Мерців ховають тепер богачі в склянних домовинах, через те тїло не псує ся так швидко, бо вода і воздух не мають до него доступу. При таких домовинах є ще й то добре, що із них не розходить ся зараза на других людий, бо мерців там замикає ся дуже щільно.

У Льондонї, найбільшім анґлїйскім містї удержує порядок 14 тисяч 476 полїцаїв, які побирають річно 7 мілїонів долярів.

Складаймо гроші на наш

НАРОДНИЙ ДІМ

в Чернівцях!

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.

KUL